

El fenomen del bullying

Dificultats en la integració escolar i el desenvolupament de l'aprenentatge

El fenomen de la **violència en l'àmbit educatiu** és conegut de fa temps. El bullying no és un trastorn psicològic o psiquiàtric però sí una situació complexa que preocupa cada cop més socialment.

Carme Rios. Psicòloga i Psicòloga Unitat de Psicoteràpia Psicoanalítica d'Infants i Joves (UPPIJ). Sant Pere Claver - Fundació

Aquest és un tema d'interès en l'actualitat des de dos punts de vista: pel seu increment i segon, per la repercussió emocional tant a les víctimes com als agressors. Consideracions legals a banda, la psicologia destaca que l'agressor també pot ser que sigui una víctima necessitada de rebre ajuda a causa de problemes psicològics fins a trastorns mentals més importants.

Dan Olweus (1973), doctor en Psicologia, defineix el bullying -traduït com "injustícia" com "una **conducta de persecució física i/o psicològica** que un alumne o una alumna fa contra un altre, a qui tria com a víctima d'atacs repetits. Aquesta acció, intencionada, situa la víctima en una posició de la qual difícilment pot sortir propis mitjans. La continuïtat d'aquestes relacions provoca en les víctimes efectes clarament negatius: ansietat, descens de l'autoestima i quadres depre- **dificulten la seva integració en el medi escolar i el desenvolupament no acadèmic**".

Com es manifesta el bullying?

Diferents variants de bullying podrien ser:

Maltractament físic

- Indirecte: amagar, robar o trencar coses...
- Directe: pegar, intimidar, amenaçar...

Maltractament verbal

- Indirecte: parlar malament d'algú, propagar falsos rumors...
- Directe: insultar, anomenar amb malnoms, menysprear, ridiculitzar...

Exclusió social

- Indirecta: ignorar, no prendre en consideració a algú...
- Directa: excloure, no deixar participar a algú en una activitat, coaccionar...

"És una conducta de persecució física i/o psicològica que té com a objectiu fer sentir a més alumnes i alumnes repetidament com a víctimes d'un altre"

Hi ha alguns tipus de personalitat que, per diversos motius, són **més vulnerables a ser objecte de maltractaments**. Entre ells hi ha els infants que els pateixen acostumen a tenir **poques habilitats socials**. Però són aspectes que s'han de valorar amb cura i en cada cas doncs existeix el perill, en el pitjor dels casos, d'una doble victimització de l'infant o jove que pateix bullying: les agressions en sí i per una estigmatització o culpabilització excessiva com a persona problemàtica.

Quins serien els símptomes d'alerta pels pares?

- Somatitzacions: vòmits, mal de cap, alteracions de la gana o la son...

- Canvis d'hàbits: l'infant no vol anar a l'escola, demana més diners o els roba a casa...
- Canvis en l'actitud envers els deures escolars: baixa el seu rendiment...
- Canvis de caràcter: irritabilitat, angoixa, començar agredir als germans petits...

El bullying és un fenomen complex en el qual intervenen quatre protagonistes: l'agressor, la víctima, els companys que actuen i els adults que no se n'adonen o li resten importància.

Com es pot prevenir i com actuar quan es detecta?

L'única manera de combatre el bullying és amb la col·laboració de tots: els pares, els educadors i els companys.

Els pares poden ajudar parlant amb els seus fills de com afrontar els problemes. No s'ha d'animar a l'infant a tornar-s'hi, a la pitjor defensa i anima a l'agressor a reiterar els seus atacs. És millor aconsellar-li que s'allunyi i ho expliqui a un adult com a fugida sinó com signe d'intel·ligència.

Enllaços d'interès

- Visita el web [la UPPIJ](#)
- Veure vídeo [Programa de Psicoteràpia de Grup per a la Vellesa](#)
- Llegeix més articles a ["la càpsula"](#)
- Visita el web de [Sant Pere Claver - Fundació Sanitària](#)

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
info@spsalut.org | www.spsalut.org